

AKTUELT TIL DYRLÆGER NR. 01 - 2016

STØTTET AF

mælkeafgiftsfonden

I dette nummer: Kursus i smittebeskyttelse, Besætninger søges til projekt om opstaldning af halte køer i sygeboks, Kontrolkampagne om syge og tilskadekomne dyr, Professionel hjælp til obduktion, patologiske undersøgelser og diagnostik mv.

AKTUELT TIL DYRLÆGER

Indhold:

Kursus i smittebeskyttelse

Besætninger søges til projekt om opstaldning af halte køer i sygeboks

Kontrolkampagne om syge og tilskadekomne dyr

Professionel hjælp til obduktion, patologiske undersøgelser og diagnostik

Abortundersøgelser hos kvæg

Tolkning af PCR-prøver fra ydelseskontrol

Styrk mastitisdiagnostikken i praksis og bidrag til kortlægning af resistens

Læs tidligere numre af Aktuelt til Dyrlæger

KURSUS I SMITTEBESKYTTELSE

SEGES sætter ekstra fokus på smittebeskyttelse ved at tilbyde kursus om emnet for dyrlæger og andre rådgivere. Samtidig oprettes staldskoleforløb for interesserede kvægbrugere.

SEGES Kvæg tilbyder todageskursus for dyrlæger (den 12. og 19. april) om smittebeskyttelse.

Første kursusdag er teoretisk, hvor smittebeskyttelse belyses fra flere vinkler.

Anden kursusdag er af praktisk karakter og foregår i en besætning, hvor vi ser på intern og ekstern smittebeskyttelse.

Staldskole

Til landmænd tilbyder SEGES Kvæg staldskoler med fokus på smittebeskyttelse i kvægbesætninger. Der etableres fem grupper forskellige steder i landet, som hver mødes tre gange i forskellige besætninger og bliver klogere på smittebeskyttelse. Blandt andet i forhold til rengørings- og desinfektionsrutiner, smittebeskyttelse i kælvnings- og kalveafdelingen samt kritiske punkter mellem interne og eksterne transportruter i besætningen.

Du kan finde flere oplysninger om kurset og tilmelde dig via følgende link:

www.landbrugsinfo.dk/smittebeskyttelse (tilmelding findes i højre side)

Af dyrlæge/specialkonsulent Lars Petersen, larp@seges.dk

BESÆTNINGER SØGES TIL PROJEKT OM OPSTALDNING AF HALTE KØER I SYGEBOKS

Konventionelle besætninger med køer på græs søges til deltagelse i forskningsprojekt.

Opstaldning af halte køer i aflastningsboks er et hot emne for tiden. Emnet er med på

Kvægkongressen den 29. februar og 1. marts og indgår som en væsentlig del af Fødevarestyrelsens kontrolkampagner om halte køer (gennemført i 2015) og den kommende kampagne om håndtering af syge og tilskadekomne dyr.

Men hvad får køerne og landmanden ud af at opstalde haltekøer i sygeboks/aflastningsboks? Det skal et nyt projekt søge at finde svar på. Projektet gennemføres af Aarhus Universitet i perioden 2016-2017 i samarbejde med SEGES, Kvæg.

Konventionelle besætninger søges

Til projektet søges konventionelle besætninger, der er interesserede i at deltage i projektet. Det skal være besætninger, hvor køerne ikke kommer på græs. Der ydes kompensation til deltagende landmænd på ca. 120 kr./deltagende ko. Har du kendskab til besætninger, der måtte være interesserede er du velkommen til at formidle kontakten til : Katrine Kop Fogsgaard, katrine.kopfogsgaard@anis.au.dk / tlf: 87157963 / 22577007

Effekterne af opstaldning undersøges

I projektet opstaldes svært halte køer (grad 4 på en 1-5 skala) i sygeboks i en periode på op til 6 uger efter påvisning af halthed. På baggrund af registreringer i besætningerne, foretaget af uddannet personale fra Aarhus Universitet, afdækkes effekterne af opstaldning i sygeboks (frem for opstaldning af dyrene sammen med de raske dyr). Fører brugen af sygeboks til hurtigere raskmelding? Påvirker brugen af sygeboks behovet for medicin, klovbehandling og dyrlægebehandling? Har brugen af sygeboks indflydelse på landmandens tidsforbrug til pasning af dyrene? Får køerne bedre mulighed for hvile, eller kan der påvises andre tegn på forbedret velfærd? Hvordan påvirkes dyrenes sundhed, produktion eller reproduktion i månederne efter opholdet i sygeboks? Derudover vil projektet undersøge eventuelle sammenhænge mellem halthedsdiagnose og effekt af brug af sygeboks. Endelig tilstræbes det projektet at fastsætte anbefalinger for varighed af ophold i sygeboks.

Af dyrlæge/specialkonsulent Peter Raundal, pra@seges.dk

KONTROLKAMPAGNE OM SYGE OG TILSKADEKOMNE DYR

Kommer behandlingskrævende dyr i sygeboks i tide? Bliver uhelbredeligt syge dyr aflivet? Bliver de nødvendige behandlinger iværksat, og er besætningsdiagnoserne aktuelle? Det kontrollerer Fødevarestyrelsen ved uanmeldte besøg i en ny kampagne, der forløber 1. marts til 30. juni 2016 i 300 malkekvægsbesætninger (og 100 slagtesvinebesætninger). Læs mere

[her](#) eller hos [Fødevarestyrelsen](#)

Af dyrlæge/specialkonsulent Peter Raundal, pra@seges.dk

PROFESSIONEL HJÆLP TIL OBDUKTION, PATOLOGISKE UNDERSØGELSER OG DIAGNOSTIK

Svinelaboratoriet i Kjellerup har siden oktober 2015 været godkendt af Fødevarestyrelsen til at foretage obduktioner og patologiske undersøgelser samt mikrobiologisk diagnostik på kvæg. Laboratoriet kan håndtere hele kadavere på op til et par hundrede kilo. Derudover foretages patologiske og mikrobiologiske undersøgelser af indsendte organer, væv og andet materiale (fx trachealskylleprøver). Laboratoriet yder ikke rådgivning i relation til undersøgelsesresultat. Du kan finde prisliste for laboratoriets ydelser [her](#)

Ved spørgsmål kontakt laboratorieleder Birgitta Svensmark: E-mail: bsv@seges.dk, Tlf.: 3339 4965.

Af dyrlæge Henrik Læssøe Martin, hlm@seges.dk

ABORTUNDERSØGELSER HOS KVÆG

Fødevarestyrelsens tilbud om gratis undersøgelse af abortmateriale fra kvæg fortsætter i uændret form i 2016. Det vil sige, at styrelsen betaler udgiften til obduktion, non-specifik bakteriologi og histologisk undersøgelse samt undersøgelse for sygdommene brucellose og BVD.

Indsender kan desuden vælge at få undersøgt for andre relevante infektioner for egen regning. (Q-feber, Schmallenberg virus, Leptospira spp. og Mycoplasma bovis).

Der skal indsendes følgende materiale:

- Hele fostre
- Ustabiliseret blodprøve af moderkoen
- Hele placenta eller et stykke heraf

Anvend indsendelsesblanketten "Abortundersøgelser", der kan findes på DTU Veterinærinstituttets hjemmeside. Prøvematerialet skal sendes: DTU Veterinærinstituttet, Bülowsvej 27, 1870 Frederiksberg C.

Ved de undersøgelser, der er gennemført i tidligere år, er der ikke påvist hverken brucellose eller BVD. Der er derimod påvist flere bakterielle infektioner og neosporose.

Af dyrlæge/specialkonsulent Erik Rattenborg, era@seges.dk

TOLKNING AF PCR-PRØVER FRA YDELSESKONTROL

De fintfølende PCR-tests kan være en udfordring at tolke.

Der ligger et stort potentiale, men også en udfordring i at anvende svar fra PCR-prøver udtaget ved ydelseskontrol. De meget fintfølende tests viser jævnligt et andet resultat end de mælkeprøver, der dyrkes i eget laboratorium.

Læs hele artiklen [her](#)

Af dyrlæge/specialkonsulent Michael Farre, mifa@seges.dk

STYRK MASTITISDIAGNOSTIKKEN I PRAKSIS OG BIDRAG TIL KORTLÆGNING AF RESISTENS

Veterinærinstituttet søger kvægpraksis med interesse i at indsende isolater fra mastitis. Isolaterne skal indgå i en systematisk kortlægning af resistensforhold.

I DANMAP overvågningen foretages en årlig registrering af forbruget af antibiotika til både dyr og mennesker, ligesom der rapporteres om forekomst og udvikling af antibiotikaresistens hos humanpatogene og zoonotiske bakterier. Til gengæld findes der ingen information om forekomsten af antibiotikaresistens hos husdyrpatogene bakterier, da der ikke tidligere er foretaget systematisk overvågning af dette i Danmark. En løbende overvågning er væsentlig for at kunne spotte nye resistensmønstre og for at kunne revidere behandlingsvejledninger.

DTU Veterinærinstituttet har i 2015 påbegyndt en indsamling af isolater og MIC værdier fra svin og mink. Fødevarestyrelsen har besluttet at støtte initiativet også i 2016, men har samtidig ønsket en udvidelse af overvågningspektret til også at omfatte prøver fra kvæg.

Veterinærinstituttet vil derfor meget gerne i kontakt med kvægpraksis, som kunne have interesse i at indsende isolater fra mastitis til at indgå i en systematisk kortlægning af resistensforhold. Instituttet er interesseret i de væsentligste mastitisbakterier, især *Staphylococcus aureus*, koagulase-negative stafylokokker (CNS), *E. coli*, *Streptococcus uberis*, *Streptococcus agalactiae*, *Streptococcus dysgalactiae* og *Klebsiella pneumoniae*. Udover at bidrage til en opdateret viden om resistensforhold hos mastitisbakterier kan deltagende dyrlæger få en tilbagemelding på korrekt diagnose af bakterieidentifikation.

Interesserede dyrlæger bedes henvende sig til Karl Pedersen, kape@vet.dtu.dk, tlf. 3588 6201,

for nærmere information.

Af dyrlæge/specialkonsulent Michael Farre, mifa@seges.dk

© 2021 - SEGES Projektsitet